

УДК 657.6

АУДИТ ПОДАТКІВ: КОНСТРУКЦІЯ НА МАЙБУТНЄ

О.І. Малишкін, д.е.н., професор

Київська державна академія водного транспорту, Київ, Україна

Практика аудиторських компаній України свідчить, що значну частку в аудиторських послугах займають питання з перевірки оподаткування. За чинними нормами законодавства такі послуги кваліфікуються як консультаційні послуги. Зазначена інформація наводиться у рядку 133.1 річного статистичного Звіту аудитора (за ф. № 1-аудит). У той же час, аудиторські фірми та приватні аудиторі реально надають зазначені послуги здебільше у форматі перевірки податків як погоджені процедури або у форматі завдання з надання впевненості. Проте, кваліфікувати такі послуги як аудит і, відповідно, відобразити в інших рядках Звіту аудитора за формою № 1, поки що немає можливості. Такі обмеження обумовлені вимогами раніше діючих та чинних на сьогодні Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (видання 2010 та 2012 років) (далі – МСА або МСА 2010, МСА 2012). Тож постає необхідність пошуку теоретичних чинників та законодавчих підстав для кваліфікації аудиту оподаткування як одного з видів сучасного аудиту.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Дослідженнями питань аудиту податків як послуги зовнішніх аудиторів займалися українські дослідники М. Войнаренко, В. Глушенко, І. Риженко, Г. Давидов, Т. Меліхова, Г. Пухальська, О. Петрик, О. Редько, Л. Тарута [1, 3, 8, 14, 18, 20]. Аспекти здійснення податкового аудиту з боку органів ДПС України висвітлювалися в працях М. Альбіної, А. Березина, Л. Білоцерківської, Л. Древалі та ін.

Цікавими є напрацювання зарубіжних учених, зокрема, російських, які мають багаторічний досвід досліджень методик податкового аудиту – праці О. Андрієнко, І. Кислої, Н. Лабинцева, Е. Цепілової [22, 25]. Зауважимо, в російських джерелах загально прийнятим є терміни «податковий аудит», а не аудит податків.

Серед українських дослідників одними з перших намагалися обґрунтувати теоретичні та методичні аспекти аудиту податків М. Войнаренко і Г. Пухальська. Так, у книзі видання 2009 р. «Податковий облік і аудит», яка затверджена Міністерством освіти і науки України як підручник для студентів вищих навчальних закладів, автори дають таке визначення:

Малишкін О.І. Аудит податків: конструкція на майбутнє

Доведено необхідність розробки, винесення на обговорення у середовищі українських експертів і з наступним можливим направленням до Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ) проекту стандарту по типу Положення з міжнародної практики аудиту з робочою назвою «Розгляд податкових питань під час аудиту фінансової звітності».

Ключові слова: аудит, аудит податків, міжнародні стандарти аудиту, директиви ЄС

Малишкін А.І. Аудит налогов: конструкция на будущее

Обосновано необходимость разработки, вынесения на обсуждение в среде украинских экспертов и с последующим возможным направлением в Международную федерацию бухгалтеров (МФБ) проекта стандарта по типу Положения по международной практике аудита с рабочим названием «Рассмотрение налоговых вопросов во время аудита финансовой отчетности».

Ключевые слова: аудит, аудит налогов, международные стандарты аудита, директивы ЕС

Malyshkin A.I. Tax audit: construction ahead

We have neobhldnst development, opening for discussions among Ukrainian experts and followed by possible referral to the International Federation of Accountants (IFAC) draft standard on the type of situation with the International Auditing Practices with the working title "Consideration of tax issues during the audit of financial statements".

Keywords: audit, tax audit, the international auditing standards, EU directives

«Податковий аудит – перевірка працівниками органів ДПС повноти нарахування та своєчасної сплати податків і зборів платниками податків до бюджетів усіх рівнів» [3]. Отже, аудит податків зазначеними авторами трактується як перевірка з боку держави і тому отримав назву «податковий аудит». У своїх працях ми неодноразово спростовували цю тезу [9].

Прагматичний бік проблеми полягає у тому, що процедурами аудиту податків займаються і зовнішні, і внутрішні аудитори України. При певних умовах виконання аудиторського завдання їхня діяльність може бути кваліфікована як аудит податків. Проте, на сьогодні відсутні методичні розробки, які б надавали поштовх аудиту податків на міжнародному рівні у напрямку розробки окремого стандарту з можливою його імплементацією до складу МСА.

Мета статті полягає у доведенні передумов та необхідності створення окремого міжнародного стандарту з аудиту податків, пропозиціях щодо його структури та загальних основ – мети, предмета, завдання аудиту податків.

Виклад основного матеріалу

Обґрунтованість теоретичних пропозицій на майбутнє, спрямованих на розробку міжнародного стандарту, може бути досягнута за рахунок аналізу фактичного стану справ в Україні, в інших країнах та чинної нормативної бази аудиту. Серед останніх важливу частку займають директиви європейського союзу стосовно вимог до сучасного аудиту.

Значущість аудиту податків в структурі аудиторських послуг. За даними сайту Аудиторської палати України нами розраховано частку консультативних послуг, у тому числі з оподаткування, відображених у рядках 133 та 133.1 зведеного звіту аудитора за ф. №1-аудит: частка замовлень з питань оподаткування у загальному обсязі наданих послуг у середньому за 2011-2013 рр. доволі значна: 22,91% – у кількості замовлень, а в фактичних обсягах робіт – 9,48% [19]. Наша власна аудиторська практика свідчить, що зазначені показники можуть мати більше значення (у цифрах звіту), оскільки не усі аудитори кваліфікують перевірку податків як консультування і відображають у інших рядках звіту. Для коректного відображення даних у звітності пропонуємо звіт за формою №1-аудит доповнити новим окремим рядком 133.2 «Перевірка податків, зборів» (у форматі погоджених процедур). Це дасть змогу виокремити такий вид послуг у загальному обсязі аудиторських робіт і відповідно, створити надійну базу для проведення аналізу показників діяльності аудиторських компаній України за видами виконаних послуг.

Нормативні джерела. Такі джерела доцільно досліджувати на національному та міжнародному рівнях. Національний рівень. Відповідно до ст. 3 Закону України «Про аудиторську діяльність» аудит – перевірка даних бухгалтерського обліку і

показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно з вимогами користувачів [16]. Отже, податковий аудит в термінології закону про аудиторську діяльність не є об'єктом аудиту.

Інтернаціональний рівень. Міжнародні стандарти аудиту. В Міжнародних стандартах аудиту надання впевненості та етики (видання 2007 р. (далі – МСА 2.007)) зокрема, в глосарії термінів, наведено таке визначення: «Аудит фінансових звітів – метою аудиторської перевірки фінансових звітів є надання аудиторіві можливості висловити думку про те, чи складені фінансові звіти (у всіх суттєвих аспектах) відповідно до застосованої концептуальної основи фінансової звітності. Аудиторська перевірка фінансових звітів є завданням з надання впевненості» [10]. Аналогічне визначення міститься в Міжнародних стандартах контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг видання 2010 та 2012 років: «Аудит групи – аудит фінансової звітності групи» [11, 12].

Аналіз положень МСА, МСЗНВ, МССП 2007, 2010, 2012 років видання свідчить, що в жодному із стандартів не розглядається ні повно масштабно, ні епізодично методика аудиту податкових декларацій. Головна причина цього, як доводять дослідження, полягає в тому, що податкові декларації не належать до складу фінансової звітності підприємства, як на міжнародному рівні, так і в Україні.

Вимоги директив ЄС. Аналіз останніх директив ЄС свідчить про посилення уваги європейських урядових структур до аудиту податкових питань. Так, відповідно до Директиви 2014/56/ЄС Європейського парламенту та Ради від 16.04.2014 р. що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС про обов'язковий аудит річних звітів та консолідованих звітів, висувуються нові вимоги до аудиторів. Зокрема, у пункті 4 цієї Директиви наголошується, що обов'язковий аудит вимагає наявності адекватних знань з таких питань, як законодавство про компанії, податкове законодавство (виділено нами – О.М.) та законодавство про соціальне забезпечення, які можуть змінюватись залежно від країни-члена. Внаслідок цього для забезпечення якості послуг з обов'язкового аудиту, які надаються на її території, країна-член повинна мати можливість впроваджувати компенсаційні заходи. Такі заходи повинні враховувати професійний досвід конкретного допущеного аудитора [7].

Отже, перевірка податкового законодавства також виступає складовою обов'язкового аудиту фінансових звітів.

Знаковими вважаємо вимоги *Директиви 2013/34/ЄС* від 26.06.2013 р., у п. 53 преамбули

якої зазначено: відповідно до висновків саміта «великої вісімки» (травень 2011 року) з метою просування рівних умов конкуренції на міжнародному рівні, Комісія повинна і далі заохочувати усіх міжнародних партнерів до впровадження аналогічних вимог до надання *звітності про виплати на користь урядів* (курсив виділено нами – О.М.). В даному контексті особлива важлива робота над відповідним (міжнародним) стандартом бухгалтерського обліку [6].

Отже, остання директива ЄС заохочує професійну бухгалтерську спільноту до розробки окремого нового міжнародного стандарту бухгалтерського обліку щодо виплати на користь урядів. Вважаємо, що паралельно має відбуватися робота над аналогічним стандартом аудиту.

Відповідно до статті 41 Директива 2013/34/ЄС поняття платіж означає: а) надходження від виробництва; б) *прибутковий податок, податок на добучу або прибуток підприємства*; с) роялті; д) дивіденди; е) бонуси (підписний, знаходження, виробничий); ф) ліцензійний збір і інші винагороди за видачу ліцензій; г) платежі на інфраструктуру.

Наведено свідчить, що податкові та інші платежі на користь урядів в ЄС стають предметом публічної уваги. Щоправда, стосується така вимога поки що видобувних галузей промисловості. Тим не менше, це, на наш погляд, є знаковим сигналом на майбутнє, коли увага до податків з боку суспільства щороку збільшуватиметься. Зміцнює таку гіпотезу положення ст. 46 Директиви 2013/34/ЄС, де встановлені критерії еквівалентності до надання звітності (за вимогою третіх країн), до яких серед інших віднесено *заходи боротьби з протизаконним ухиленням від сплати податків* [6] (курсив виділено нами – О.М.).

Досвід створення нормативної бази податкового аудиту в Російській Федерації. За даними російських авторів, частка послуг з податкового аудиту та консалтингу у доходах російських аудиторсько-консалтингових компаній становить приблизно 20%, що свідчить про значущість такого виду аудиторських послуг для економіки країни в цілому. Завдяки цьому фактору російські експерти називають податковий аудит як окремий напрям в системі аудиту [20]. В цілому, російське законодавство визначає податковий аудит як вид супутніх послуг [23].

На сьогодні нормативна база податкового аудиту, за свідченням російських аудиторів, побудована на таких документах [23]: федеральний закон «Про аудиторську діяльність» від 2008 р; федеральні правила (стандарти) аудиторської діяльності; методика аудиторської діяльності «Податковий аудит і інші супутні послуги з податкових питань» від 2000 р. [24]; методичні рекомендації з перевірки податку на прибуток і зобов'язань перед бюджетом при проведенні аудиту і наданні супутніх послуг від 2004 р; методичні рекомендації з перевірки податку на додану вартість і зобов'язань перед

бюджетом при проведенні аудиту і наданні супутніх послуг від 2006 р. Додатково до цього переліку найближчим часом може додатися національний стандарт з податкового аудиту, проект якого тривалий час обговорюють в колах аудиторів Росії [20].

Отже, російський досвід регулювання аудиту податків не є прийнятним для України з багатьох причин, серед них – відсутність в Україні національних стандартів аудиту, як базової умови відмінностей в методичному забезпеченні аудиту. В умовах дії МСА національні рекомендації з будь-яких питань методик аудиту не можуть бути прийнятними, адже вступають у протиріччя з міжнародною практикою.

Позиція податкового органу України. Важливим чинником похвалення аудиту податків в Україні могла стати Генеральна угода про співробітництво та взаємодію між Аудиторською палатою України та Державною податковою службою України від 31.08.2011 р. У п. 2.1 цієї угоди надано таке визначення терміну. Аудит податкової звітності – виконання завдання з надання впевненості щодо достовірності, повноти та відповідності чинному законодавству цієї звітності. У цьому документі також зазначено також інші аудиторські послуги з питань оподаткування, зокрема: надання допомоги при підготовці звернень платників податків до органів ДПС України; надання консалтингових послуг з питань оподаткування; надання допомоги платникам податків – учасників експерименту із впровадження «горизонтального моніторингу» [4]. Проте, положення угоди так і не запрацювали, хоча намагання фіскального органу заслуговують на увагу.

Крім того, наказом колишнього Міністерства доходів і зборів України від 18.07.2013 р. №282 затверджено «Тимчасовий регламент відпрацювання платників податку на додану вартість, якими допущено згортання позитивного нарахування з ПДВ та визначення відповідних критеріїв контролю за такою процедурою». Згідно з цим документом інформація з податкових декларацій після перевірки її підрозділом оподаткування і контролю передається до підрозділів податкового та митного аудиту органу державної податкової служби. Отже, в структурі податкового органу утворено і функціонує департамент податкового та митного аудиту [19]. Таким чином, у нормативне поле введено поняття «податковий і митний аудит», хоча законодавчих підстав для цього не існує.

Досліджено, що представники контрольних органів України та прибічники «одержавлення» аудиту податків критично ставляться до діяльності недержавних аудиторських організацій у сфері перевірки податків (зборів). Вони вважають, що незалежний аудит в Україні не розв'язує завдань податкового контролю, оскільки відсутній механізм взаємодії аудиторських організацій із органами державного податкового контролю взагалі. За їхніми заявами, аудиторські організації

проводять лише документальні перевірки платників податків та відмовляються від застосування методів фактичного контролю, чим обмежують розвиток податкового аудиту, закладають основи для корупції й фальсифікації його результатів [2, 5].

Пропозиції українських науковців. Окремі українські дослідники не заперечують доцільності запровадження нової концепції організації аудиту оподаткування. Проте, як зазначає Ю.А. Редько, це можливе лише за умови виконання низки положень. По-перше, має бути чітко визначена роль недержавних аудиторів у системі податкового контролю шляхом упорядкування податкового аудиту на державному рівні. По-друге, необхідно законодавчо закріпити штрафні санкції за недостовірні аудиторські висновки та встановити солідарну або субсидіарну відповідальність аудиторських організацій за неякісне проведення податкового аудиту. По-третє, треба впровадити обов'язкове страхування відповідальності аудиторів. По-четверте, розробити механізм контролю якості послуг аудиторів само регульованими професійними аудиторськими організаціями. По-п'яте, закріпити на законодавчому рівні обов'язок проведення зовнішнього аудиту професійними аудиторами для певного кола платників податків [18].

Тож, принциповими відмінностями не залежних аудиторських перевірок від звичайних контрольних перевірок органами податкової (фіскальної) служби повинні бути: наявність у перевіряючого чинного сертифікату аудитора України; дотримання фахівцями, що перевіряють, норм Кодексу етики професійних бухгалтерів (аудиторів); контроль якості наданих послуг з боку Аудиторської палати України.

Варіанти імплементації аудиту податків у чинну нормативну базу. Запровадження методик перевірок показників податкових декларацій в чинну нормативну базу аудиту може бути запроваджено як один з наступних 4 варіантів:

1) перший – складова аудиту історичної фінансової звітності та огляду історичної фінансової інформації в частині зобов'язань перед бюджетом і соціальними фондами (використовуються профільні МСА 200-810 та МСА 2400, 2410);

2) другий – виконання завдання з надання впевненості щодо достовірності, повноти та відповідності чинному законодавству цієї звітності (використовуються профільні МСА 3000, 3400);

3) третій – завдання з виконання погоджених процедур (супутні послуги). За нормою п. 2 МССП 4400 цей стандарт може надавати корисні поради стосовно не фінансової інформації. Отже, є можливість розглянути податкову інформацію. За п. 3 МССП 4400 завдання з виконання погоджених процедур може включати певні процедури стосовно окремих статей фінансових даних, наприклад: дебіторської або кредиторської заборгованості (у т.ч. з податків та зборів);

операцій з пов'язаними особами (у т.ч. з оподаткування); обсягів продажу і прибутку сегмента суб'єкта господарювання (у т.ч. з оподаткування);

4) четвертий – інші аудиторські (консультаційні) послуги. Більшість аудиторських фірм України саме так кваліфікують перевірки податків, зборів замовників (з відображенням у р. 133.1 Звіту аудитора за ф. №1-аудит).

Перспективи досліджень. Проте, найбільш доцільним і корисним розглядаємо варіант розробки окремого міжнародного стандарту. Тому пропонуємо за аналогією з Положенням з міжнародної практики аудиту (ПМПА 1010) «Розгляд екологічних питань при аудиті фінансової звітності» розробити, винести для обговорення серед українських експертів і з наступним можливим направленням до Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ) проекту стандарту по типу ПМПА за робочою назвою «Розгляд податкових питань під час аудиту фінансової звітності». Завдяки його введенню можна уникнути непорозумінь у кваліфікації перевіркової роботи як аудиту податків та визначити його місце в структурі аудиту в цілому, підвищити відповідальність аудиторів за результати аудиту.

Структурно новий стандарт пропонуємо побудувати так: вступ, рекомендації щодо застосування МСА 310 «Знання бізнесу»; рекомендації щодо застосування податкового законодавства країни; рекомендації щодо застосування МСА 400 «Оцінка ризиків та внутрішній контроль»; процедури по суті; запевнення управлінського персоналу; звітність (на адресу податкового органу та замовника).

Для теоретичного обґрунтування аудиту податків як виду аудиту слід визначити його мету, предмет, завдання.

Мета аудиту податків. У літературі по різному трактується мета такого аудиту. Більшість українських авторів розглядають такий аудит як частину перевірок розрахунків з бюджетом в контексті аудиту фінансової звітності. Наприклад, Н.А. Іванова і О.В. Ролінський до мети аудиту податків відносять підтвердження правильності, своєчасності та повноти нарахування і перерахування податків [8]. Автори О. Петрик, В. Савченко, Д. Свідерський в якості мети аудиту зобов'язань та дебіторської заборгованості наводять: установлення достовірності первинних даних щодо їх формування, повноти і своєчасності відображення у зведених документах та облікових регістрах, достовірності відображення у звітності підприємства [4]. Проте зазначене кореспондує із більш широким спектром питань щодо перевірки кредиторської або дебіторської заборгованості в цілому, не приділяючи уваги саме податковим відносинам. Тому, на наш погляд, мета аудиту податків – висловленні думки аудитора щодо відповідності показників податкової звітності законодавчим вимогам та обліковій політиці платника податків.

Предмет аудиту податків. Дослідження вказують, що предмет доцільно розглядати не на процесі оподаткування в цілому, а на рівні конкретного податку. У такому разі предметом будуть різні процеси господарської діяльності, які притаманні окремим податкам з точки зору їх податкової бази. Наприклад, для ПДВ предметом аудиту доцільно встановити операції та події, що впливають на формування сум податкових зобов'язань та податкового кредиту; для податку на прибуток – операції та події, що впливають на формування сум оподатковуваних доходів та витрат. Отже, предмет аудиту податків – складові конкретного податку, збору у вигляді бази оподаткування, ставки податків, сума податкового зобов'язання.

Завдання з аудиту податків слід розглядати з двох позицій – в цілому як процес, та завдань конкретної аудиторської перевірки. З позицій останньої основними завданнями доцільно встановити комплекс питань перевірки як податкового, так і фінансового обліку податків. При цьому важливо розділити завдання перевірки по відповідних формах звітності – фінансової і податкової звітності, не дублюючи їх. Наприклад, перевірка достовірності обрахування податкової бази та об'єкта оподаткування за кожним податком і збором (логічний та арифметичний контроль) доцільно проводити по показниках податкового, а не фінансового обліку. Отже, на наш погляд, завданням аудиту податків є дослідження комплексу питань повноти, обґрунтованості, коректності відображення складових податкового зобов'язання з конкретного податку (збору) у формах податкової звітності.

Для критиків, які не вірять у можливість розробки українськими дослідниками проектів МСА, зауважимо: Міжнародна федерація бухгалтерів заохочує професійну спільноту до удосконалення МСА. Цей позив можна зрозуміти з анонсу до кожного видання стандартів: МФБ вдячна за будь-які коментарі видань МСА. Одним з таких коментарів може бути пропозиція українських аудиторів, експертів щодо внесення

нового стандарту до складу Міжнародних стандартів у форматі ПМПА «Розгляд податкових питань під час аудиту фінансової звітності».

Висновки

Для коректного відображення у звітності інформації про перевірки податків у форматі завдання з виконання погоджених процедур аудитором пропонується статистичний Звіт аудитора (за формою №1-аудит) доповнити новим рядком 133.2 «Перевірка податків, зборів».

Як в законі України «Про аудиторську діяльність», так і в чинних міжнародних стандартах аудиту методика аудиту податкових декларацій не виступає складовою аудиту з причина того, що податкові декларації не належать до складу фінансової звітності підприємства, як на міжнародному рівні, так і в Україні.

В Російській Федерації сформована нормативна база податкового аудиту, яка базується на національних стандартах аудиту та методичних рекомендаціях державних органів. Досвід Росії не є актуальним для умов України з причин різного підходу у законодавстві до статусу міжнародних стандартів в країні.

Позиція податкового органу України досі обмежується Генеральною угодою про співробітництво та взаємодію між Аудиторською палатою України та Державною податковою службою України від 31.08.2011 р., яка реально не втілюється у практику аудиту.

Мета аудиту податків – висловленні думки аудитора щодо відповідності показників податкової звітності законодавчим вимогам та обліковій політиці платника податків.

Для імплементації методик перевірок показників податкових декларацій в міжнародну нормативну базу аудиту пропонується розробити, винести для обговорення серед українських експертів і з наступним можливим направленням до Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ) проекту стандарту по типу ПМПА за робочою назвою «Розгляд податкових питань під час аудиту фінансової звітності».

Список літератури:

1. Аудит оподаткування підприємств : навч. посіб. / [Петрик О. А., Давидов Г.М., Редько О.Ю та ін.]. ; за заг. ред. О. А. Петрик; передм. Т. І. Ефименко. – К. : ДНУ «Акад. фін. управління», 2012. – 352 с.
2. Березин А. Новый порядок взаимодействия с аудиторами [Электронный ресурс] / А. Березин. – Режим доступа: <http://www.pravkons.ru>.
3. Войнаренко М. П. Податковий облік і аудит / М. П. Войнаренко, Г. В. Пухальська. – К.: ВЦ «Академія», 2009. – 248 с.
4. Генеральна угода про співробітництво та взаємодію між Аудиторською палатою України та Державною податковою службою України [Електронний ресурс] / Аудиторська палата України. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/content.php?lang=ukr&c=shownewsphp>.
5. Глушенко В. В. Вектори розвитку податкового аудиту в Україні / В. В. Глушенко, І. Є. Рижинко. – Фінанси України. – 2010. – №1. – С. 46 – 53.
6. Директива 2013/34/ЄС Європейського парламенту і Ради про щорічну фінансову звітність, консолідованої фінансової звітності і зв'язаних з ними звітів визначених типів компаній,

- що вносить поправки до Директиви 2006/43/ЄС Європейського парламенту і Ради на відміну Директиви Ради 78/660/ЄС і 83/349/ЄС [Електронний ресурс] / Аудиторська палата України. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/content.php?lang=ukr&c=shownewsphp>.
7. Директива 2014/56/ЄС Європейського парламенту та Ради від 16.04.2014 р. що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС про обов'язковий аудит річних звітів та консолідованих звітів [Електронний ресурс] / Аудиторська палата України. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/content.php?lang=ukr&c=shownewsphp&news=351>.
 8. Іванова Н. А. Організація і методика аудиту : навч. посіб. / Н. А. Іванова, О. В. Ролінський. – К.: ЦУЛ, 2008. – 216 с.
 9. Малишкін О. І. Податковий аудит: намагання узаконення / О. І. Малишкін // Аудитор України. – 2009. – № 21-22. – С. 31 – 33.
 10. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики. – К.: Аудиторська палата України, 2007. – 1172 с.
 11. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. – Ч. I; пер. з англ. – К.: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2010. – 841 с.
 12. Меліхова Т. Концептуальний підхід щодо розвитку сучасної теорії аудиту податків / Т. Меліхова // Інституціональний вектор економічного розвитку. – Вип. 2. – 2011. – С. 12 – 18.
 13. Петрик О. А. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності : навч. посіб. / Петрик О. А., Савченко В. Я., Свідерський Д. Є. – К.: КНЕУ, 2008. – 472 с.
 14. Порядок оформлення результатів документальних перевірок з питань дотримання податкового, валютного та іншого законодавства: наказ ДПАУ від 22.12.2010 р. №984 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dpsu.com.ua/content.php?lang=ukr&c>.
 15. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.93 р. № 3125, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Аудиторська палата України. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/content.php?lang=ukr&c=shownewsphp&news=351>.
 16. Регулювання у сфері бухгалтерського обліку та аудиту в ЄС та перспективи адаптації законодавства України / [Величко О., Голов С., Пархоменко В. та ін.]. – К.: Арт-Медіа, 2005. – С. 576 – 584.
 17. Редько О. Концепція моделі регулювання аудиту в Україні / О. Редько // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 1. – С. 42 – 48.
 18. Таратута Л. В. Методика аудиту розрахунків податку на прибуток / Сталий розвиток економіки / Л. В. Таратута, І. С. Двуреченськ // Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2011. – С. 166 – 173.
 19. Тимчасовий регламент (систему) відпрацювання платників податку на додану вартість, якими допущено згоргання позитивного нарахування з ПДВ та визначення відповідних критеріїв контролю за такою процедурою [Електронний ресурс] / Державна податкова служба України. – Режим доступу: <http://www.dpsu.com.ua/content.php?lang=ukr&c>.
 20. Андриенко О. В. Учет и аудит расчетов по налогу на прибыль / О. В. Андриенко, И. Е. Гейнеман. – Томск: Издательство «Курсив», 2004. – 184 с.
 21. Лабынцев Н. Специфика налогового аудита / Н. Лабынцев, И. Кислая // Аудиторские ведомости. – 2008. – № 4. – С. 22 – 25.
 22. Методика аудиторской деятельности. Налоговый аудит и другие сопутствующие услуги по налоговым вопросам, одобрена Комиссией по аудиторской деятельности при Президенте РФ 11.07.2000 г, протокол № 1.
 23. Налоговый учет и аудит: состояние и развитие : монография / [Лабынцев Н., Василенко А., Кислая И. и др.]; под. ред. проф. Н. Т. Лабынцева. – Ростов н/Д, 2010. – 259 с.

Надано до редакції 06.01.2015

Малишкін Олександр Іванович / Alexander I. Malyshkin
malyshkin@ukr.net

Посилання на статтю / Reference a Journal Article:

Аудит податків: конструкція на майбутнє [Електронний ресурс] / О.І. Малишкін // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2015. – № 1 (17). – С. 208-213. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n1.html>